

Δημοτικό Σχολείο Ταξιαρχών Τρικάλων

<http://blogs.sch.gr/dimtaxiar/>

Ο Πηνειός εκπέμπει SOS.

Στο σχολείο μας οργανώνουμε εκστρατεία βοήθειας.

Θα βοηθήσεις;

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Τάξη Δ' δημοτικού

Σχολικό έτος 2011-2012

Επιμέλεια: Βασίλης Γεωργολόπουλος

Γιώτα Γρηγοράτου

Περιεχόμενα

Οι ομάδες μας	3
Η Στίλβη	4
Ο ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΣ	5
Ο Πηνεϊός μέσα από την ιστορία τη μυθολογία και τη λαογραφία	6
Από τα δάκρυά τους δημιουργήθηκε ο Πηνεϊός	6
Η μάνα και τα τρία της παιδιά	7
Ο σοβαρός Άραχθος, η όμορφη Σαλαμπρία και ο ατίθασος Άσπρος.....	7
Ο κύκλος του νερού.....	8
Η διαδρομή του ποταμού	9
Χρήσεις Πηνεϊού.....	11
Ρύπανση Πηνεϊού.....	14
Συνέπειες Ρύπανσης	19
Προτάσεις κατά της ρύπανσης.....	20
Περιβαλλοντική εκπαιδευτική εκδρομή	21
Ζωγραφίζοντας τον Πηνεϊό	25

Οι ομάδες μας

(αλφαβητικά)

Ομάδα Καρέτα Καρέτα

- *Γαζέτας Γεώργιος*
- *Γεροδημοπούλου Ραφαηλία*
- *Χατζής Θέμης*

Ομάδα Λιονταριών

- *Κουτή Νικολέτα*
- *Πάρης Ντόνας*
- *Σταμόπουλος Κωνσταντίνος*

Ομάδα Νυφίτσες

- *Ζαμπράκας Κωνσταντίνος*
- *Μιχαλόπουλος Πάρις*
- *Χαντζή Ναταλία*

Ομάδα τριών καλύτερων

- *Αυγελή Αγγελική*
- *Ζγούρος Μιχάλης*
- *Λύτρα Μαρίνα*

Ομάδα ψαριών

- *Καταραχιάς Ραφαήλ*
- *Μπαντή Ευγενία*
- *Τασιούλας Βησσαρίων*

Συντονιστές: Οι δάσκαλοι της τάξης

Βασίλης Γεωργολόπουλος

Γιώτα Γρηγοράτου

Η Στίλβη

Η φωτογραφία
προέρχεται από το
Wikimedia

Η Στίλβη, η μικρή βίδα, ένα χαριτωμένο ζώακι που εδώ και καιρό ζει στον Πηνειό ποταμό, δυσκολεύτηκε να ξυπνήσει εκείνο το όμορφο πρωινό.

Ο ήλιος έλαμπε, μα μια ασυνήθιστη σιωπή και μια άσχημη μυρωδιά επικρατούσε παντού.

Η μικρή Στίλβη άνοιξε τα μάτια της και όλο έκπληξη, μη μπορώντας να πιστέψει αυτό που έβλεπε, κοιτούσε τα νερά του ποταμού, στην επιφάνεια του οποίου υπήρχαν εκατοντάδες νεκρά ψάρια. Προσπάθησε να κολυμπήσει, όπως έκανε πάντα, αλλά γρήγορα το μετάνιωσε. Η μυρωδιά και η γεύση του νερού ήταν απαίσια.

Η μικρή Στίλβη σκέφτεται να εγκαταλείψει τη φωλιά της και να πάει να ζήσει σε ένα άλλο μέρος, αλλά πού;

Στο μυαλό της υπάρχει ένα μεγάλο **ΓΙΑΤΙ**, και ένα σωρό σκέψεις, απορίες και ερωτήσεις που περιμένουν απαντήσεις.

Νεκρά ψάρια στη Νομή (Η
φωτογραφία δημοσιεύτηκε στην
Εφημερίδα "Ο Τύπος εφημερίδα
της Αττικής" 05/07/2011)

Η φωτογραφία δημοσιεύτηκε στο
www.econews.gr 29/6/2011

Εμείς, οι μαθητές της Δ' τάξης, ακούσαμε τη φωνή της Στίλβης και αποφασίσαμε να πάμε κοντά της να τη βοηθήσουμε, να βοηθήσουμε το ποτάμι που είναι σπίτι της και σπίτι χιλιάδων άλλων ζώων, να κάνουμε κάτι για τον Πηνειό που βρίσκεται πολύ κοντά μας, και για μερικούς από εμάς τόσο κοντά, που μεγαλώσαμε μαζί του και στενοχωριόμαστε για το πώς οι άνθρωποι, χωρίς πολύ σκέψη, με τις ενέργειές τους το έκαναν το δεύτερο πιο μολυσμένο ποτάμι της Ευρώπης μετά τον Πάδο της Ιταλίας.

Για να τη βοηθήσουμε όμως πρέπει να μάθουμε περισσότερα για τον Πηνειό, για τη ιστορία του, τους μύθους και του θρύλους που έπλασαν οι άνθρωποι για αυτόν. Για το πώς οι άνθρωποι παλιότερα και σήμερα εκμεταλλεύονται τους θησαυρούς του και τελικά για τις δραστηριότητες των ανθρώπων που τον πληγώνουν και τις συνέπειες της ρύπανσης τόσο στο παραποτάμιο περιβάλλον όσο και στον ίδιο τον άνθρωπο.

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΣ

Μέσα από αυτή τη δράση μας να αντιληφθούμε τη σπουδαιότητα του νερού και της ορθολογικής του χρήσης, τις αιτίες ρύπανσης και τις συνέπειες αυτής τόσο στο παραποτάμιο περιβάλλον όσο και στην υγεία των ανθρώπων.

Να οργανώσουμε δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης τόσο των συμμαθητών μας όσο και της ευρύτερης κοινωνίας του Δήμου μας.

Κατά τη διάρκεια της δράσης μας ψάξαμε και αντήσαμε πληροφορίες στις παρακάτω θεματικές ενότητες.

- Ο Πηνειός μέσα από την Ιστορία, τη μυθολογία και τη λαογραφία.
- Διαδρομή του Πηνειού από τις πηγές μέχρι τις εκβολές του.
- Κύκλος νερού.
- Μέρη του ποταμού (πηγές, παραπόταμοι, συμβολή, μαϊανδροί, δέλτα, εκβολές).
- Χρήσεις ποταμού.
- Αιτίες ρύπανσης.
- Συνέπειες της ρύπανσης στο παραποτάμιο περιβάλλον και στους ανθρώπους.
- Προτάσεις κατά της ρύπανσης.

Ο Πηνειός μέσα από την ιστορία, τη μυθολογία και τη λαογραφία

Οι άνθρωποι ήδη από τη νεολιθική εποχή (περ. 6700 – 3300 π.Χ), κατά την οποία αρχίζουν να καλλιεργούν διάφορα φυτά, δημητριακά και όσπρια, κοντά σε μέρη όπου υπήρχε νερό και να φτιάχνουν τα σπίτια τους κοντά στα χωράφια τους, εκμεταλλεύτηκαν τα νερά του ποταμού.

Οι σημαντικότεροι οικισμοί (μαγούλες) αναπτύσσονται κοντά στον Πηνειό και τους παραποτάμους του. Ορισμένοι από τους οικισμούς αυτούς συνεχίζουν τη ζωή τους κατά τη διάρκεια της εποχής του χαλκού (περ. 3300 – 1100 π.Χ.) και μετατρέπονται στα ιστορικά χρόνια σε ισχυρές, οχυρωμένες πόλεις που θα παίξουν σημαντικό ρόλο στα ιστορικά δρώμενα της περιοχής.

Ο Όμηρος αποκαλεί τον Πηνειό «**Αργυροδίνη**» από τις πολλές δίνες, (περιστροφικές κινήσεις) που σχηματίζουν τα καθαρά σαν ασημένια νερά του στην πορεία τους.

Στο Μεσαίωνα ο Πηνειός αποκαλείται **Σαλαβριάς** . Η πρώτη που τον ονομάζει έτσι είναι η Άννα Κομνηνή, το 1150 μ.Χ. Σαλαμπριά τον αποκαλούν πολλοί μέχρι και σήμερα.

Ομάδα Τρεις Καλύτεροι

Ο Πηνειός, ποτάμιος θεός της Θεσσαλίας, ήταν σύμφωνα με το μύθο, γιος του Ωκεανού και της Τηθύος. Με τη Νύμφη Κρέουσα, γέννησε τον Υψέα και τη Στίλβη. Κόρες του Πηνειού ήταν και οι Νύμφες, Τρίκκη και Λάρισα, οι οποίες έδωσαν τα ονόματά τους στις ομώνυμες θεσσαλικές πόλεις. Μια άλλη κόρη του Πηνειού ήταν και η νύμφη Δάφνη την οποία ερωτεύτηκε ο θεός Απόλλωνας. Για να ξεφύγει από τον Απόλλωνα κατέφυγε στην κοιλάδα των Τεμπών, όπου παρακάλεσε τη Μητέρα Γη να τη βοηθήσει. Τότε η Μητέρα Γη τη μεταμόρφωσε στο φυτό δάφνη.

Ομάδα Καρέτα Καρέτα

Από τα δάκρυά τους δημιουργήθηκε ο Πηνειός

Ο Απόλλωνας πάντρεψε την αγαπημένη του Πίνδο με ένα όμορφο παλικάρι το Λίγκο (Τα σημερινά Χάσια). Τα δύο βουνά ήταν ευτυχισμένα, όμως οι θεοί ζήλεψαν την ευτυχία τους και τα χώρισαν, από τα δάκρυά τους δημιουργήθηκε ο Πηνειός.

Ομάδα Νυφίτσες

Η μάνα και τα τρία της παιδιά

Μια φορά ήταν μια μάνα που είχε τρία παιδιά. Το μεγαλύτερο το έλεγαν Αχελώο, το δεύτερο Άραχθο και το τρίτο Πηνειό. Όλοι μαζί ζούσαν πάνω στην Πίνδο. Μια μέρα, ξύπνησαν τα παιδιά και είδαν πως η μητέρα τους έλειπε. Έψαξαν παντού, αλλά δε τη βρήκαν και αποφάσισαν να χωριστούν για να την ψάξουν. Το πρώτο παιδί έκανε προς το Βραχώρι (Αγρίνιο). Το δεύτερο πήγε προς την Άρτα και το τρίτο, ο Πηνειός, κατέβηκε στη Θεσσαλία και την περπάτησε ολόκληρη ψάχνοντας την. Κανένα όμως από τα τρία παιδιά της δεν τη βρήκαν και απελπισμένα έπεσαν στη θάλασσα και πνίγηκαν.

Ομάδα Ψαριών

Ο σοβαρός Άραχθος, η όμορφη Σαλαμπρία και ο ατίθασος Άσπρος

Στην κορφή του βουνού Περιστέρι της Πίνδου, ζούσαν τρία αγαπημένα αδέλφια. Ο σοβαρός Άραχθος, η όμορφη Σαλαμπρία (Πηνειός) και ο ατίθασος Άσπρος (Αχελώος).

Ένα βράδυ η Σαλαμπρία, κρυφά από τα αδέλφια της που κοιμόνταν, κατηφόρισε προς τον κάμπο για να συναντήσει κρυφά κάποιον από τους θεούς του Ολύμπου. Μάταια όμως. Απογοητευμένη πήγε στο Αιγαίο και πνίγηκε.

Ο Άσπρος όταν κατάλαβε ότι έλειπε η Σαλαμπρία, ανησύχησε και ορμητικός όπως ήταν κατρακύλησε χωρίς σκέψη τα βουνά ψάχνοντας την αδελφή του. Ο Άραχθος στενοχωρημένος για τα αδέλφια του που χάθηκαν, άρχισε να τριγυρνά την Ήπειρο για να τα βρει. Όταν κατάλαβε ότι έχασε οριστικά τα αδέλφια του, έπεσε στο Ιόνιο και πνίγηκε.

Ομάδα Λιονταριών

Ο κύκλος του νερού

Το νερό της θάλασσας, των ποταμών και των λιμνών, όταν ζεσταίνεται από τον ήλιο, **εξατμίζεται**, δηλαδή γίνεται **υδρατμός**.

Οι υδρατμοί ανεβαίνουν ψηλά στον ουρανό και σχηματίζουν τα σύννεφα. Εκεί ψύχονται (κρυώνουν), ξαναγίνονται σταγόνες και πέφτουν στη γη σαν **βροχή**, **χαλάζι** ή **χιόνι**.

Έτσι ξαναγυρνούν στη θάλασσα, στα ποτάμια και στις λίμνες, δηλαδή εκεί από όπου ξεκίνησαν.

Το ταξίδι αυτό του νερού συνεχίζεται ξανά και ξανά και λέγεται **κύκλος του νερού**.

(Μελέτη Περιβάλλοντος Β΄ Δημοτικού Βιβλίο Μαθητή σελ 98)

Η διαδρομή του ποταμού

Από τις **πηγές** ψηλά στα βουνά ξεκινά το ποτάμι. Εκεί πέφτουν πολλές βροχές και χιόνια.

Παραπόταμος είναι ένα υδάτινο ρεύμα ή ποταμός που συμβάλλει με κάποιον μεγαλύτερο ποταμό. Ο παραπόταμος σε αντίθεση με τον ποταμό δεν εκβάλλει στη θάλασσα ή σε λίμνη.

Το μέρος που ενώνονται δυο ποταμοί λέγεται **συμβολή**.

Μαϊάνδροι λέγονται οι συνεχείς κλειστές στροφές του ποταμού.

Οι **εκβολές** είναι το τμήμα του ποταμού που χύνεται στη θάλασσα. Εκεί χωρίζεται σε μικρότερα τμήματα σχηματίζοντας πολλές φορές ένα **δέλτα**.

Ο Πηνειός σχηματίζεται από τη συμβολή του Μαλακασιώτικου ρέματος που πηγάζει από το βουνό Λάκμος και του ρέματος Μουργκάνι που πηγάζει από τα Αντιχάσια. Το μήκος του φτάνει τα 205 χιλιόμετρα και είναι ο τρίτος σε μήκος ποταμός της χώρας. Διαρρέει τη θεσσαλική πεδιάδα και τροφοδοτείται από τα νερά των παραποτάμων: Ληθαίου, Πορταϊκού, Παμίσου, Σοφαδίτικου, Ενιπέα, Τιταρησίου καθώς και τα νερά από την εκτροπή του Ταυρωπού στην περιοχή Καρδίτσας. Μετά τη Λάρισα δημιουργεί έντονους μαιάνδρους, διέρχεται την κοιλάδα των Τεμπών και εκβάλλει στο Αιγαίο σχηματίζοντας μικρό Δέλτα.

Σχηματισμός Πηνειού
Συμβολή Μουργκάνι

Χρήσεις Πηνειού

Οι άνθρωποι ήδη από τη νεολιθική εποχή (περ. 6700 – 3300 π.Χ), κατά την οποία αρχίζουν να καλλιεργούν διάφορα φυτά, δημητριακά και όσπρια, κοντά σε μέρη όπου υπήρχε νερό και να φτιάχνουν τα σπίτια τους κοντά στα χωράφια τους, εκμεταλλεύτηκαν τα νερά του ποταμού συνειδητοποιώντας τη μεγάλη αξία του νερού και τη ζωτική σημασία του στην ύπαρξη των ζώων και των φυτών, αλλά και της δικής τους ύπαρξης και επιβίωσης.

Συγκεκριμένα ο Πηνειός ποταμός:

- Προσφέρει προστασία και τροφή σε πολλά άγρια ζώα, αλλά και βοσκή για τα αιγοπρόβατα των κτηνοτρόφων των παραποτάμιων οικισμών.
- Με την παραποτάμια βλάστηση του προστατεύει από διαβρώσεις του εδάφους και πλημμύρες.
- Χρησιμοποιήθηκε για ύδρευση των παραποτάμιων οικισμών.

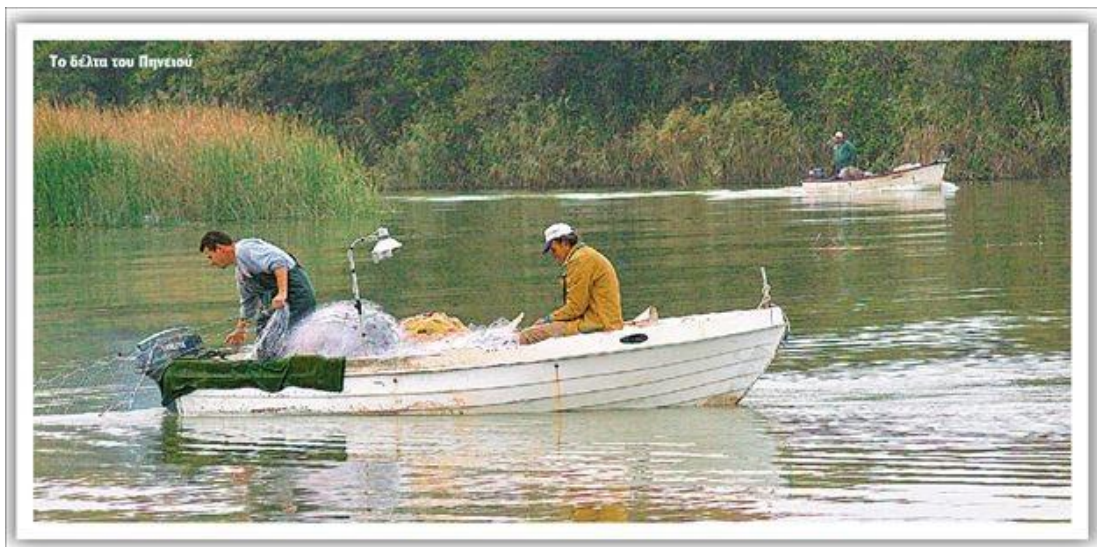

Η Λάρισα υδρευόταν μόνο με το νερό του Πηνειού. Για το σκοπό αυτό κατασκευάστηκαν αποβάθρες πλακόστρωτες για να διευκολύνουν το κατέβασμα ανθρώπων και ζώων στο ποτάμι. Οι νερουλάδες ή σακάδες (σακατζήδες) γέμιζαν δερμάτινους ασκούς 50 με 60 κιλά ο καθένας, του φόρτωναν σε ζώα και κατόπιν το πωλούσαν στα σπίτια της πόλης.

- Χρησιμοποιείται για άρδευση των χωραφιών του θεσσαλικού κάμπου. Με τα νερά του αρδεύονται περίπου 80.000 στρέμματα.

- Χρησιμοποιήθηκε για παραγωγή ενέργειας , νερόμυλοι βυρσοδεψεία, νεροτριβές (ντριστελέες), νεροπρίονα.
- Χρησιμοποιήθηκε από τις νοικοκυρές για πλύσιμο ρούχων.
- Προσφέρει τα καλάμια και τις λυγαριές του για την κατασκευή καλάθων και κοφινιών.
- Χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά ξυλείας. (Σταμάτησε πριν το 1940 όταν δημιουργήθηκαν δρόμοι).
- Χρησιμοποιήθηκε για ψάρεμα προσφέροντας σημαντικό εισόδημα στους κατοίκους των παραποτάμιων οικισμών.

- Διασκέδαση(ερασιτεχνικό ψάρεμα ,κυνήγι, κωπηλασία, πλοίο της αγάπης, χώρος διασκέδασης για τα παιδιά, εκμάθηση κολύμβησης παλιότερα.)

- Χρησιμοποιείται για αμμοληψίες(δυστυχώς τις περισσότερες φορές παράνομα)

- Απόθεση αστικών λυμάτων.
- Κοπή κλαδιών για καύσιμη ύλη (και πάλι τις περισσότερες φορές παράνομα).
- Προσφέρει τα νερά του για βιομηχανική χρήση.

Ρύπανση Πηνειού

Ήξερες ότι,

ο Πηνειός είναι ο δεύτερος πιο μολυσμένος ποταμός στην Ευρώπη μετά τον Πάδο της Ιταλίας και ανάλογη είναι η κατάσταση σε όλους τους παραπόταμούς του;

Τι και ποιοι φταίνε για αυτή την κατάσταση;

Προσπαθήσαμε, μέσα από άρθρα εφημερίδων σχετικά με τη ρύπανση του Πηνειού να απαντήσουμε σ' αυτό το ερώτημα.

Σύμφωνα λοιπόν με τις πληροφορίες που ανασύραμε κατά τη διάρκεια της δράσης μας διαπιστώσαμε ότι:

Αστικές, αγροτικές και βιομηχανικές γρήσεις, επιβαρύνουν τον Πηνειό, προκαλώντας «πολύμορφη και δύσκολα ελεγχόμενη ρύπανση».

Αστικές

- Άμεση ή έμμεση διάθεση αστικών υγρών αποβλήτων από αστικά κέντρα και οικισμούς στα νερά του ποταμού και τη λειτουργία χώρων απόθεσης απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή.
- Εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.
- Απορροφητικοί βόθροι.

Αγροτικές

- Νιτρορύπανση και ρύπανση από οργανοφωσφορικές ενώσεις λόγω της αλόγιστης χρήσης λιπασμάτων.
- Κτηνοτροφικές μονάδες όπως χοιροστάσια και βουστάσια.

Βιομηχανικές χρήσεις

- Τυροκομεία
- Σφαγεία
- Βιομηχανίες επεξεργασίας ελαίων και τομάτας.

Τυρόγαλο

Χημική ρύπανση

Διαβάστε παρακάτω ενδιαφέροντα αποσπάσματα άρθρων εφημερίδων σχετικά με το θέμα.

Πηνεϊός. Ποτάμι ή αγωγός αποβλήτων;

Αστικές, αγροτικές και βιομηχανικές χρήσεις, επιβαρύνουν τον Πηνεϊό, προκαλώντας «πολύμορφη και δύσκολα ελεγχόμενη ρύπανση».

Η ρύπανση του Πηνεϊού από αστικές χρήσεις περιλαμβάνει την άμεση ή έμμεση διάθεση αστικών υγρών αποβλήτων από αστικά κέντρα και οικισμούς στα νερά του ποταμού και τη λειτουργία χώρων απόθεσης απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή.

Στα αστικά κέντρα της ευρύτερης περιοχής λειτουργούν εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και συγκεκριμένα τρεις στο νομό Λάρισας (Λάρισα, Τύρναβος και Ελασσόνα), δύο στο νομό Τρικάλων (Τρίκαλα, Καλαμπάκα) και μία στην πόλη της Καρδίτσας. Βέβαια, για τη διασφάλιση της ποιότητας των νερών του Πηνεϊού θα πρέπει οι συγκεκριμένες εγκαταστάσεις να λειτουργούν σωστά και να ελέγχεται σε καθημερινή βάση η ποιότητα των εκροών τους.

Πέρα από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, σημαντική πηγή μόλυνσης των νερών του Πηνεϊού και της ευρύτερης περιοχής αποτελούν και οι χιλιάδες απορροφητικοί βόθροι που είναι διάσπαρτοι σε μικρούς οικισμούς και χωριά. Οι βόθροι αυτοί έχουν ανοίγματα για να φεύγουν τα λύματα και από τα ανοίγματα αυτά διαρρέουν τα νερά και μεταφέρουν παθογόνους μικροοργανισμούς και ρύπους στον υπόγειο υδροφόρο. Πολλές φορές με τον τρόπο αυτό έχουν μολυνθεί πηγές που βρίσκονται μέσα σε χωριά.

Τα προβλήματα που προκύπτουν από τις αγροτικές χρήσεις εντοπίζονται κυρίως στη νιτρορύπανση και στη ρύπανση από οργανοφωσφορικές ενώσεις λόγω της αλόγιστης χρήσης λιπασμάτων. ...

Επίσης, μια πρόσθετη και εξαιρετικά ρυπογόνα πηγή αποτελούν και οι διάφορες κτηνοτροφικές μονάδες όπως χοιροστάσια και βουστάσια.

Και τα υγρά απόβλητα όμως, αστικά και βιομηχανικά, αποτελούν πηγή νιτρικών και οργανοφωσφορικών, τα οποία σε συνδυασμό με την έλλειψη βιολογικών καθαρισμών αποτελούν μία σημαντική πηγή ρύπανσης.

Το πρόβλημα της ρύπανσης του Πηνεϊού από βιομηχανικές χρήσεις εντοπίζεται εν μέρει στην περιοχή των Τρικάλων και κυρίως στην περιοχή της Λάρισας (Ελασσόνα) όπου υπάρχουν και οι περισσότερες βιομηχανίες όπως τυροκομεία, σφαγεία και βιομηχανίες επεξεργασίας ελαίων και τομάτας. Η ρύπανση είναι ιδιαίτερα έντονη τους καλοκαιρινούς μήνες, όπου η παροχή του Πηνεϊού και των παραποτάμων του μειώνεται λόγω έλλειψης βροχοπτώσεων και αυξημένης ζήτησης νερού για άρδευση. Το πρόβλημα εντείνεται κι από το γεγονός ότι το καλοκαίρι λειτουργούν πολλές εποχικές βιομηχανίες οι οποίες απορρίπτουν τα απόβλητά τους στον Πηνεϊό.

“Ελευθερία”, 13/02/2012...

Νεκρά ψάρια στον Πηνειό

Δεκάδες νεκρά ψάρια εμφανίστηκαν στον Πηνειό, σε ακτίνα 2χλμ στο δημοτικό διαμέρισμα Νομής του Δήμου Φαρκαδόνας στα Φάρσαλα.

Τα αίτια του φαινομένου δεν έχουν εξακριβωθεί ακόμα, ωστόσο όπως ανέφερε ο αντιπεριφερειάρχης Τρικάλων, **Χρ. Μιχαλάκης**, τρεις μπορεί να είναι οι πιθανές αιτίες: είτε το γεγονός ότι κατέβηκε σημαντικά η στάθμη του νερού, είτε κάποιος ασυνείδητος αγρότης ξέπλυνε το ψεκαστικό του μηχάνημα από φυτοφάρμακα στο συγκεκριμένο σημείο, είτε έπεσαν λύματα στην περιοχή.

29 Ιουνίου 2011 econews.gr

Ο Πηνειός βρωμίζει σαν... Ασωπός

Πόρισμα της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής ενοχοποιεί βιοτεχνίες

...Κάθε άλλο παρά ειδυλλιακή εικόνα από τον Πηνειό, σε τοποθεσία κοντά στη Λάρισα: εκτός από τα προφανή σκουπίδια, στα νερά του καταλήγουν ανεπεξέργαστα αστικά λύματα, υπολείμματα λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, απόβλητα τυροκομείων κτλ...

...Εδώ και χρόνια οι ανθρώπινες δραστηριότητες στην ευρύτερη λεκάνη του τον «πληγώνουν» με την ανοχή των συναρμόδιων φορέων. Τα νερά του δέχονται ανεπεξέργαστα αστικά λύματα, σκουπίδια, υπολείμματα λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, απόβλητα τυροκομείων, ελαιοτριβείων, βιοτεχνικών μονάδων, σφαγείων, κοπριές από στάβλους, ενώ την κοίτη του «ξεκοιλιάζουν» οι παράνομες αμμοληψίες...

...Πληγή για τον ποταμό αποτελούν και οι παράνομες αμμοληψίες. *«Πρόκειται για μια δραστηριότητα που αποφέρει μαύρο χρήμα σε αυτούς που την πραγματοποιούν. Δυστυχώς δεν υπάρχει κανένας έλεγχος και καμία κύρωση, ακόμη και όταν οι εργολάβοι πιάνονται επ' αυτοφώρω»...*

Το ΒΗΜΑ, 16/07/2010

«Τυροκομεία, ελαιοτριβεία, βιομηχανίες, μικρές βιοτεχνίες, σφαγεία, αγρότες και κτηνοτρόφοι μετέτρεψαν τον Πηνειό σε μια απέραντη... χαβούζα.» ...

«Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, οι συγκεντρώσεις νιτρικών και φωσφορικών υπερβαίνουν κατά πολύ το ανώτατο επιτρεπτό όριο και σε συνδυασμό με τις μεγάλες συγκεντρώσεις κολοβακτηριοειδών αποδεικνύουν ότι ο Πηνειός έχει μολυνθεί ανεπανόρθωτα.»...

«Ο Πηνειός δέχεται τις επιπτώσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας που αναπτύσσονται στη λεκάνη απορροής του και συγκεκριμένα επιβαρύνεται από τις αρδευόμενες καλλιέργειες, τις κτηνοτροφικές μονάδες, τα φυτοφάρμακα, τα

τυροκομεία, άλλες βιομηχανίες που ρίχνουν ανεπεξέργαστα τα λύματά τους στο ποτάμι, παράνομες αμμοληψίες.»...

«Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι όπως έχουν υπολογίσει οι επιστήμονες, στην ευρύτερη περιοχή του Θεσσαλικού κάμπου χρησιμοποιούνται 230.000 τόνοι λιπασμάτων και πάνω από 2.000 φυτοφαρμάκων.»...

Εφημερίδα ΕΘΝΟΣ
«Ε» 26/7/2010

«Πεθαίνουν» τα ποτάμια!

...Η ρύπανση των νερών από βιομηχανικά, τοξικά λύματα – ιδιαίτερα των τυροκομείων – τα μετατρέπει σε «κινούμενους βόθρους», με βαριές επιπτώσεις στο περιβάλλον κι άμεσους κινδύνους για τη δημόσια υγεία...

Ριζοσπάστης, Τρίτη 11 Οκτώβρη 2005

Συνέπειες Ρύπανσης

- Καταστροφή παραποτάμιου οικοσυστήματος. (ρύπανση του νερού, νεκρά ψάρια, δυσοσμία)
- Βαριές επιπτώσεις στην υγεία των ανθρώπων μέσω τις διατροφικής αλυσίδας.

...Το πρόβλημα φαίνεται, πλέον, «διά γυμνού οφθαλμού». Το χρώμα των ποταμίσσιων νερών είναι πράσινο, καφέ, ή μαύρο και χιλιάδες ψάρια επιπλέουν νεκρά στην επιφάνειά τους. Η δυσοσμία απλώνεται σε απόσταση και είναι αφόρητη. Ιδιαίτερα στην περιοχή του «**Καραβόπορου**» του Νομού Τρικάλων, απ' όπου περνάει ο Πηνειός, η διέλευση στις νυχτερινές ώρες είναι αδύνατη χωρίς να κρατάει κάποιος τη μύτη του. Άμεσος είναι ο κίνδυνος για τη δημόσια υγεία, **αφού από τα νερά του ποταμού αρδεύονται εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα καλλιεργειών, πίνουν ζώα και πουλιά, υδρεύονται περιοχές.** Έτσι, η μόλυνση μεταφέρεται, μέσω της διατροφικής αλυσίδας, στο πιάτο των καταναλωτών, με βαριές επιπτώσεις στην υγεία τους. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι, τα τελευταία χρόνια, στη Θεσσαλία παρατηρείται αλματώδης αύξηση των ασθενειών, όπως ο καρκίνος, η λευχαιμία, η ηπατίτιδα κ.ά., που σχετίζονται με τη ρύπανση του περιβάλλοντος. Είναι χαρακτηριστικό ότι **το 30% των ασθενών που νοσηλεύονται στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, το οποίο καλύπτει όλη τη Θεσσαλία, είναι καρκινοπαθείς, με τους περισσότερους να πάσχουν από καρκίνους σχετιζόμενους με το γαστρεντερικό τους σύστημα.**

Τρίτη 11 Οκτώβρη 2005 Ριζοσπάσης

Προτάσεις κατά της ρύπανσης

Εμείς οι μαθητές της Δ' τάξης απευθυνόμενοι στους αρμόδιους αλλά και στους απλούς ανθρώπους, φωνάζουμε:

Σταματήστε να πληγώνετε τον Πηνειό

Γεωργοί, κτηνοτρόφοι και κάτοικοι των παραποτάμιων περιοχών

- Μην πλένετε τα ψεκαστικά σας στον Πηνειό ρυπαίνοντάς τον με φυτοφάρμακα.
- Μην πετάτε τις άδειες συσκευασίες των φυτοφαρμάκων και των λιπασμάτων στον Πηνειό.
- Μην πετάτε νεκρά ζώα στο ποτάμι.
- Μην πετάτε τις κοπριές των στάβλων στο ποτάμι.

Βιομηχανίες

- Κατασκευάστε βιολογικούς καθαρισμούς και κάντε ορθή διαχείριση των αποβλήτων σας.
- Σταματήστε να ρίχνετε τα απόβλητά σας στον Πηνειό και ιδιαίτερα οι βιομηχανίες γάλακτος.
- Υπεύθυνοι των σφαγείων σταματήστε να πετάτε ζωικά απόβλητα στο ποτάμι.

Ανθρώπινες δραστηριότητες

- Σταματήστε το ανεξέλεγκτο και παράνομο κόψιμο των δέντρων.
- Σταματήστε τις παράνομες αμμοληψίες.
- Σταματήστε να ψαρεύετε με δυναμίτη.

Ακολουθώντας τους δρόμους του νερού.

Περιβαλλοντική εκπαιδευτική εκδρομή

Στα πλαίσια των περιβαλλοντικών προγραμμάτων που εφαρμόστηκαν στο σχολείο μας με θέμα το νερό, πραγματοποιήσαμε στις 4-4-2012 εκπαιδευτική εκδρομή στην Πύλη Τρικάλων, όπου σε συνεργασία με το ίδρυμα **ΣΤΕΓΗ**, (ΙΔΡΥΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ),

παρακολουθήσαμε το **περιβαλλοντικό πρόγραμμα με θέμα « Οι δρόμοι του νερού».**

Η όμορφη διαδρομή μας ξεκίνησε από τη Νομή Τρικάλων, όπου είδαμε από κοντά τον Πηνεϊό, αγέρωχο, περήφανο, δυνατό, τη γνωστή Σαλαμπρία όπως τον αποκαλούσαν στα βυζαντινά χρόνια. Είδαμε τις όμορφες δίνες του, αυτές που μάγεψαν τον Όμηρο και του έδωσε την προσωνυμία Αργυροδίνη.

Μας λύπησε όμως βαθιά η θέα των πολλών σκουπιδιών που παρατηρήσαμε να υπάρχουν σκαλωμένα σε πολλά σημεία του ποταμού. Την ίδια θλιβερή εικόνα και μάλιστα σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό αντικρίσαμε δυστυχώς και στη γέφυρα του Καραβόπορου, όπου το παραποτάμιο περιβάλλον έχει μετατραπεί κυριολεκτικά σε χώρο απόθεσης σκουπιδιών και μπαζών.

Τις άσχημες αυτές εντυπώσεις τις απάλυνε το μαγευτικό περιβάλλον της Πύλης και περισσότερο η επίσκεψή μας στους χώρους του ιδρύματος Στέγη που ήταν και ο κύριος προορισμός μας.

Εντυπωσιαστήκαμε από τις εγκαταστάσεις, την καθαριότητα, την τάξη, τη ζεστασιά στο περιβάλλον, από τον τρόπο με τον οποίο παιδιά με αναπηρία εκπαιδεύονται και αποκτούν θαυμαστές δεξιότητες που αποτυπώνονται στις όμορφες δημιουργίες τους.

Εντυπωσιακά ήταν τα ξυλόγλυπτα ημερολόγια τους.

Αφήνοντας τη Στέγη με οδηγό μας τον Κύριο Ζέρβα Παναγιώτη, υπεύθυνο περιβαλλοντικών προγραμμάτων

του ιδρύματος, ακολουθήσαμε πεζοπορώντας τη διαδρομή του Πορταϊκού Ποταμού μέσα από ένα εκπληκτικό φυσικό περιβάλλον, ενώ παράλληλα ο κύριος Ζέρβας μας

έδειχνε σπάνια φυτά και βότανα της ελληνικής χλωρίδας. Περάσαμε στην απέναντι όχθη βαδίζοντας πάνω στη μεγαλύτερη κρεμαστή γέφυρα της Ελλάδας και ακολουθώντας τον ποταμό φτάσαμε στο

φημισμένο πέτρινο γεφύρι της Πύλης. Ο κ. Ζέρβας μας μίλησε για την ιστορία του καθώς και για τους δρόμους του νερού. Αναφέρθηκε στο δρόμο που περνούσε από την Πόρτα (παλιά ονομασία της Πύλης) και οδηγούσε στη Ρώμη όπως και στους κιοπρουλήδες (από την τουρκική λέξη «κιοπρού», που σημαίνει γεφύρι) που έχτιζαν γεφύρια καθώς και στα τα υλικά που χρησιμοποιούσαν...

Αφήνοντας το πανέμορφο τοξωτό γεφύρι της Πύλης, φτάσαμε στην Παλαιοκαρυά, όπου και πάλι πεζοπορώντας, μέσα από αιωνόβια πλατάνια, φτάσαμε σε έναν εκπληκτικό καταρράκτη που σε συνδυασμό με το πανέμορφο πέτρινο γεφύρι που υπάρχει ακριβώς μπροστά του και τους ήχους των νερών που πέφτουν με ορμή από ψηλά, μάγεψε το βλέμμα μας και αιχμαλώτισε τις αισθήσεις μας. Δυστυχώς ακόμα και

εκεί είδαμε σκουπίδια που ασυνείδητοι οδηγοί πετούν από τον αυτοκινητόδρομο.

Επιστρέφοντας στην Πύλη επισκεφτήκαμε το Νερόμυλο, το μουσείο του νερού. Παρακολουθήσαμε μηχανές να δουλεύουν με τη δύναμη του νερού και είδαμε να ζωντανεύουν μπροστά μας δραστηριότητες του παρελθόντος, όπως το άλεσμα στο νερόμυλο, το πλύσιμο των φλοκάτων στη δρυστέλα αλλά και το χτύπημα του σκουτιού στα μαντάνια.

Ξεκουραστήκαμε δίπλα στον ποταμό σ' ένα πανέμορφο περιβάλλον και επιστρέψαμε στο σχολείο μας γεμάτοι γνώσεις και όμορφα συναισθήματα.

Ευχαριστούμε θερμά τη Στέγη και τον κύριο Ζέρβα για την όμορφη περιήγηση που μας πρόσφερε στους δρόμους του νερού.

Ζωγραφίζοντας τον Πηνειό

Κατά τη διάρκεια της δράσης μας ψάξαμε, ερευνήσαμε, διαβάσαμε, γράψαμε, ταξινομήσαμε, ζωγραφίσαμε, μυρίσαμε, ακούσαμε νιώσαμε και καταλάβαμε τη σοφία των λόγων του αρχηγού των Ινδιάνων Σιάτλ στον Φρακλίνο Πηρς, 14ο Πρόεδρο των ΗΠΑ, 1853-1857...

Είμαστε ένα μέρος της γης, κι αυτή πάλι ένα κομμάτι από μας

Αυτό το πεντακάθαρο νερό που κυλά στα ρυάκια και στα ποτάμια δεν είναι μόνο νερό, αλλά και το αίμα των προγόνων μας

Τα ποτάμια είναι τα αδέρφια μας, σβήνουν τη δίψα μας, μεταφέρουν τα κανό μας και τρέφουν τα παιδιά μας ...

..... Διδάξτε στα παιδιά σας αυτό που διδάξαμε κι εμείς στα δικά μας, ότι η γη είναι η μητέρα μας. Ό,τι συμβαίνει στη γη συμβαίνει και στους γιους της γης. Όταν οι άνθρωποι περιφρονούν τη χώρα, περιφρονούν τον ίδιο τον εαυτό τους.

Ξέρουμε τουλάχιστον αυτό: Η γη δεν ανήκει στον άνθρωπο. Ο άνθρωπος ανήκει στη γη.....

Από το μήνυμα που έστειλε ο αρχηγός των Ινδιάνων Σιάτλ στον Φρακλίνο Πηρς, 14ο Πρόεδρο των ΗΠΑ, 1853-1857...